N°. 34. 1853.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van een tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . - 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

DINGSDAG 5 JULIJ.

UITGEVERS-DIRECTEUREN:
JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.

Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet**.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . [illegible]
Voor de overige steden des Rijks [illegible]

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
W. J. VAN HAREN NOMAN, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 60, Ned. Cour.

BERIGT.

Ofschoon thans *zesmaal* in plaats van *driemaal* 's weeks verschijnende, wordt de prijs der Courant *niet verdubbeld*.

De verhooging, die de abonnements-prijs van 1 Julij heeft ondergaan, is slechts geëvenredigd aan de meerdere uitgaven voor zegel, papier en porto's. Die prijs was per 3 maanden voor 's Gravenhage ƒ 3, voor de overige steden des Rijks ƒ 3.50. Thans is die prijs:

VOOR 'S GRAVENHAGE . . . . ƒ 4.50.
VOOR DE OVERIGE STEDEN DES RIJKS - 5.00.

De Grondwet is door het geheele land in *aanzienlijken* getale verspreid. Overal wordt die Courant gelezen.

De Uitgevers vestigen derhalve de aandacht op het voordeel, dat het plaatsen van ADVERTENTIEN oplevert, en op den goedkoopen prijs, daarvoor vastgesteld.

Berigten van *geboorte*, *huwelijk* en *overlijden* zullen GRATIS in het dagblad «DE INDIËR» worden overgenomen.

Voortaan deelt *de Grondwet* dagelijks de **TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN** en **GEWIGTIGE TIJDINGEN** mede uit *Londen*, *Parijs*, *Weenen* en *Frankfort* — DEN ZELFDEN DAG, uit *Madrid* van den DERDEN DAG, en voorts uit elk ander gedeelte der wereld, zoodra de telegraaph die zal hebben overgeseind.

JOH. NOMAN EN ZOON.

De anti-revolutionnaire leer van den wil der meerderheid

Het vorige Ministerie bezat, in de Tweede Kamer, eene beslissende meerderheid. Ieder, die den constitutionnelen regeringsvorm regt begreep, verheugde zich daarover: want zonder zoodanige meerderheid is het regeren in constitutionnelen zin onmogelijk. Maar die meerderheid was, in de oogen der toenmalige oppositie, een gruwel. Dat kon natuurlijk schijnen, in zoover die meerderheid de oppositie belette, hare oogmerken door te drijven; maar die meerderheid werd als een gruwel uitgekreten, niet *omdat* zij eene meerderheid was, maar *alsof zij onwettig* ware, de uitdrukking eener geheime machinatie!

De anti-revolutionnairen bovenal hieven luide jammerklagten aan over het *geweld*, dat de wil dezer *meerderheid* aan de *minderheid* aandeed; over de «onderdrukking», waaronder die «*minderheid*» leed, en zoo al voort. De hevigste beschuldiging, die zelfs op officiëele wijze is gedaan tegen het vorige Ministerie, was die *meerderheid*, dat *aaneengesloten getal stemmen*, waardoor het sedert drie jaren mogelijk was geweest in rust, vrede en eendragt, bedachtzaam op den weg der politieke en materiële ontwikkeling vooruit te streven.

Eene nieuwe Kamer is bijeengekomen, voor het grootst gedeelte zaamgesteld uit de zoodanigen, die de minderheid der vorige Kamer vertegenwoordigen, zaamgesteld meestal uit mannen, bij wier verkiezing het schrikbeeld van dat «*aaneengesloten getal stemmen*» als waarschuwend voorbeeld heeft voorgezeten.

En wat ziet men in de eerste belangrijke zitting, door de Tweede Kamer gehouden, gebeuren?

De anti-revolutionnairen — die over eene constitutionnele meerderheid wraak geroepen hebben; die deze meerderheid, door onophoudelijke scheeve en onwaarachtige voorstellingen bij de Natie als een veelhoofdig monster hebben afgeschilderd: — zij zijn de eersten, die eene «*meerderheid*» verlangen. «Het komt met den aard van onze con«stitutionnele Staatsregering overeen, dat, *terstond* «bij het aanzijn eener nieuwe Kamer, *men er naar* «*streve, om eene meerderheid te vormen*», aldus verklaarde de Heer GROEN VAN PRINSTERER, die anders naauwelijks woorden vond, sterk genoeg, om zijn afschuw uit te drukken over de willekeur van eene parlementaire meerderheid.

Dat streven «terstond» naar eene «meerderheid», het bevreemdt ons niet; want van den eersten dag hebben wij beweerd, dat geen constitutionneel Gouvernement kan *bestaan*, zonder een aaneengesloten getal stemmen. Of dat streven *thans* bereikt zal worden is eene andere vraag.

Evenmin bevreemdt het ons, dat juist nu het beginsel, dat eene meerderheid *noodzakelijk* is, wordt voorgestaan en gehuldigd door de partij, die, toen zij in de minderheid was, de *wettigheid*, de *billijkheid*, de *noodzakelijkheid* van zoodanige meerderheid ontkende. De anti-revolutionnaire partij is slechts consequent in hare inconsequentiën; en van haar zal wel niemand eerlijkheid in de politiek verwachten.

Bevreemding over het feit, dat in de jongste discussiën over het adres in de Tweede Kamer, werd geconstateerd, bewoog ons dus niet tot schrijven; maar alleen de wensch, om, zoo dit nog noodig ware, te doen in het licht stellen, dat de vorige minderheid slechts zoolang elke parlementaire meerderheid als een gruwel uitkreet, totdat zij meende zelve de meerderheid te kunnen worden, of er naar te streven.

Maar hoe is nu de leer van den wil der meerderheid, zoo als de anti-revolutionnairen die verlangen? Wij gelooven, dat het van belang te achten is, die toe te lichten.

De Heer VAN DER BRUGGHEN openbaarde die leer, deels door de heeren ELOUT en GROEN bevestigd, deels door de andere anti-revolutionnaire heeren, met eerbied ontvangen en blijkbaar als opperste wet aangenomen. «De Tweede Kamer» — zegt die heer — «is een politiek ligchaam, tot welks «wezen het behoort, *dat het geen anderen wil*, «*geen ander gevoelen en geene andere gedachte* «*heeft dan de wil, het gevoelen en de gedachte* «*der meerderheid*. Dat is geene gevaarlijke theorie, «ofschoon zij het door misbruik kan worden.»

Nog nimmer werd de alvermogende kracht eener parlementaire meerderheid zoo bepaald erkend, als door het debuterende orgaan van de heeren-dezerzijds.

De minderheid wordt daarom niet onderdrukt, zegt de heer VAN DER BRUGGHEN — ofschoon zijne partij dat jaren achtereen, dagelijks en onophoudelijk heeft beweerd. «Door de discussiën en door «de stemming, die onder het oog der Natie ko«men, kan het gevoelen der minderheid geopen«baard worden *en is zij dus in geen opzigt in* «*haar regt gekrenkt.*»

De anti-revolutionnaire partij is dus, van het oogenblik af, dat zij meent door aansluiting bij de reactionnairen, eene meerderheid te kunnen worden, van gevoelen, dat eene *minderheid* «in geen opzigt in haar regt gekrenkt wordt» (dus: dat zij jaren achtereen de Natie wat wijs heeft gemaakt), en dat er «geen andere wil,» ook «geen ander gevoelen,» ook «geene andere gedachte» bestaat, dan de gedachte, het gevoelen en de wil van de *meerderheid* (dus: dat zij de vorige meerderheid [illegible] heeft).

Maar nu komen we tot de toepassing der anti-revolutionnaire leer van den wil der meerderheid.

De heeren VAN DER BRUGGHEN, ELOUT, GROEN, MACKAY, DONKER, VAN REEDE c. s. beweren, dat het adres *niets* zegt, dat het gevoelen van *niemand* daarin wordt uitgedrukt. Naar hunne meening erkennen zij slechts eene meerderheid in de Kamer wanneer de Kamer had kunnen goedvinden, een adres aan te nemen vol «kleur», vol «warmte», vol «aandoening.»

Maar aangenomen, dat het adres niets zeide, dat het gevoelen van niemand daarin werd uitgedrukt: de Kamer nam toch met 44 tegen 13 stemmen de algemeene strekking aan. De groote meerderheid was alzoo van gedachte «en gevoelen», en drukte haar «wil» uit, dat het adres *niets zeggen moest*, dat *het gevoelen van niemand daarin moest worden uitgedrukt.*

Hebben de anti-revolutionnairen, na deze stemming, nu in practijk toegepast de bepaalde leer omtrent den wil der meerderheid, eenige oogenblikken te voren geopenbaard?

Immers neen! De «meerderheid» scheen [illegible] «eigenaardigheden» op te nemen in het a[illegible] Van dat oogenblik af, was voor de heeren VAN DER BRUGGHEN, ELOUT, GROEN, MACKAY, DONKER, VAN REEDE c. s. de meerderheid op nieuw ge[illegible] een monster, eene helsche machine, een [illegible] meester, waaraan de *minderheid* [illegible] de te onderwerpen, ofschoon deze nimmer [illegible] ooit «*in eenig opzigt in haar regt gekrenkt* [illegible] *geworden.*»

In plaats van het «gevoelen», de «gedachte» en den «wil» der meerderheid — geopenbaard [illegible] 44 tegen 13 stemmen — te eerbiedigen, he[illegible] de anti-revolutionnairen onmiddellijk daarop, [illegible] zij zagen, dat de meerderheid vooralsnog niet ge[illegible] beliefde te zijn van het «gevoelen», de «geda[illegible] en den «wil» der heeren-dezerzijds, alle mog[illegible] moeite aangewend, om aan te toonen, dat de [illegible]derheid geene meerderheid was; dat *zij* [illegible] wisten hoe de meerderheid haar «gevoelen» [illegible] «gedachte» en haar «wil» moest te kennen [illegible]

De reeks amendementen, door de heeren anti-revolutionairen voorgesteld, heeft aangetoond, dat die heeren zich op nieuw feitelijk hebben verzet tegen den wil der meerderheid. Zij hebben de 44 stemmen weggedacht, hunne 13 stemmen alleen in het oog gehouden, en op dien «eigenaardigen» grondslag voortgeredeneerd.

Wat volgt nu uit een en ander?

De anti-revolutionnaire partij erkent, dat de Kamer slechts één wil, één gedachte, één gevoelen kent — den wil, de gedachte, het gevoelen der meerderheid.

Zij erkent ook, dat de minderheid daarom niet in eenig opzigt wordt gekrenkt.

Voorts verklaren de heeren-dezerzijds, dat het vormen van eene meerderheid met den aard onzer constitutionnele staatsregering overeenkomt. [illegible]

Dus: de parlementaire meerderheid [illegible]gend; dat is wettig, billijk en nood[illegible] minderheid wordt daarom niet ge[illegible]

Maar... er is eene kleine [illegible] bij de *toepassing* van die [illegible]

Zijn de anti-revol[illegible] dan is zij [illegible] *derheid*: weg dan [illegible]

dat het Vaderland dreigt te verslinden;

Kunnen echter de anti-revolutionnairen heerschen door de eene of andere combinatie, de *meerderheid* verwerven: o, hoe lieftallig is dan die meerderheid, dan mag zij alles, dan doet zij alles; dan heeft de *minderheid* niet te zeggen; dan wordt zij in geen enkel opzigt gekrenkt!

Benijdenswaard is het gouvernement, dat veroordeeld is, af te hangen van de kansen, waarnaar eene zoo «eigenaardige» en «versche» en «nieuwe» loyale politiek bij elke gelegenheid berekenen zal hoe zij tot de lieftallige meerderheid zal kunnen komen.

Wij zijn het met den Heer VAN DER BRUGGHEN volkomen eens: «Dat is geene gevaarlijke theorie, «ofschoon zij het ook misbruik (in de toepassing) «kan worden.»

Wij lezen in *de Tijd*:

«De toegezegde wetsvoordragt ziet eindelijk het licht. Zij schijnt, wat zij beloofde te worden, een gedrogt van willekeur, een wapenhuis, waarin aan het despotismus, dat de kerkgenootschappen zou willen verdrukken, de pijnbank der cellulaire gevangenis ten dienste wordt aangeboden.

«Wij zeggen niet dat zulk een wetsontwerp een hoon is den Katholieken aangedaan, tegen wier kerkregeling zij gerigt is; zij strekt ter schande van het land, waar zulk eene voordragt mogelijk werd.

«Hoe? het is waar Katholieken, het ministerie is zoo ver gegaan, dat het met kerkerstraf bedreigt den katholieken bedienaar, die eenen zetel of standplaats zal blijven innemen, die aan het ministerie en aan de drijvers der jongste agitatie mishaagt! En zulk een voorstel van kerkerstraf, toepasselijk op onze Bisschoppen, heet regeling van de vrijheid en zelfstandigheid der Kerk!

«De verontwaardiging, die ons aangrijpt, bij het vernemen van zulk tergende en honende ironie is te groot, dan dat wij het mogen wagen, ons daaraan over te geven. Wij leggen voor heden de pen neder met de verklaring, dat, dewijl het ministerie den teerling der vervolging tegen de katholieken godsdienst heeft geworpen, wij voor geen der gevolgen terug deinzen, die deze dolzinnige stap zal kunnen voortbrengen.»

«Wij veroorloven ons nog slechts eene aanmerking over de zaak. Zij is zoo ingerigt, dat zij den schijn van alleen tegen de Katholieken te zijn gerigt, maar met der daad zal zij aan toekomstige regeringen, die met een niet zeer protestantschen geest mogten zijn bezield, de middelen aanbieden, om ook de protestantsche kerkgenootschappen onder verdrukking te brengen.»

L'Echo Universel maakt, in mededeeling van het wetsontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen, de volgende opmerking:

«Het Gouvernement beweert, dat de wet van 18 Germinal an X althans nog gedeeltelijk, voor onmiddellijke toepassing vatbaar is. Waarom past zij die dan niet toe? Het vraagt aan de Staten-Generaal eene nieuwe magt om de godsdienstvrijheid te onderdrukken; waarom maakt het dan geen gebruik van de magt, die de wet van Germinal volgens *zijn* beweren, reeds verleent? Omdat het eenige regels later zelf verklaart, het is te zeggen, dat men aan de waarde van die wet van Germinal twijfelt, — hetgeen onzes inziens beteekent, dat het Gouvernement zelf overtuigd is van de weinige waarde van die wet; — en bovenal, dat zij strijdig is met de Grondwet. Indien men de wet van 18 Germinal an X, geene waarde toekent; indien men ze niet durft toepassen, dan stort het gebouw in, met zooveel moeite opgerigt, gebouw, waarvan de materialen uit het arsenaal van het Fransche Keizerrijk zijn bijeen gezocht, van zelven in voor de Grondwet, die aan ieder het regt verleent om in volle vrijheid zijne godsdienst uit te oefenen, behoudens de bescherming van de maatschappij en van hare leden, tegen inbreuk op de strafwet en niet behoudens de orde en de verantwoordelijkheid, zoo als het Gouvernement in eene in het oog springende dwaling zegt.»

In de *Overijssel* (waarvan het formaat vergroot is geworden) leest men o. a. in eene beschouwing over de groote quaestie van den dag, het volgende:

»Het adres der Eerste Kamer was geheel negatief, maar daardoor buitengemeen expressief; zij eerbiedigt de laatste handelingen van de Kroon, omdat zij op een grondwettig regt steunden, maar zij wacht zich een enkel woord tot goedkeuring daarvan te zeggen; de Eerste Kamer gevoelt haar hoog standpunt tusschen de Kroon en het volk.

Het adres der Tweede Kamer beschouwt ook de voorgevallen gebeurtenissen als voltrokken feiten; ook hier is het negatieve veel beteekenend; de invites van de *ultra's* om over de zoogenaamde beginselen, die zoo geschikt zijn om het land in rep en roer te brengen, discussie uit te lokken, zijn volkomen mislukt, en toen de Heer GROEN een amendement voorstelde, dat de strekking had, om de verdraagzaamheid der vaderen aan te bevelen, begreep toch de Kamer, dat zulk een amendement, hoewel op zich zelf niet kwaad, evenwel in den mond van den Heer GROEN naar eene satyre op de verdraagzaamheid zoude lijken. Het werd met groote meerderheid afgestemd.

»De Minister VAN HALL heeft zonder eenige aanleiding reeds te kennen gegeven, dat hij op de toekomstige aardigheden van den Heer GROEN niet dacht te antwoorden, alsof de minister zich haasten wilde om toch de natie te doen zien, dat de unie tusschen het ministerie en de reactionnaire partij in Kerk en Staat met den afloop der verkiezingen verbroken is.»

Het *Weekblad voor de burgerlijke Administratie*, een artikel wijdende aan de bijzonderheden, welke het onderzoek der geloofsbrieven van de leden der Tweede Kamer heeft opgeleverd, oordeelt op de volgende wijze over de wettigheid der verkiezing van den heer VAN LENNEP:

Het is o. i. minder juist, dat van eene plaats gehad hebbende onregelmatigheid op officiële, ja op authentieke wijze zou moeten blijken. De groote meerderheid van de leden schijnt dat intusschen te hebben verlangd; men weigerde niet alleen iets te hechten aan «gerugten in courantenartikelen voorkomende», maar men beweerde bovendien, dat het niets afdeed, dat iets in een adres, aan de Kamer ingediend, vermeld werd. Wij gelooven, dat hiertegen teregt door den Heer VAN ECK werd aangevoerd, dat een request, aan de Kamer ingediend, wel niet kan strekken, om de geloofwaardigheid aan een proces-verbaal te ontnemen, maar dat het toch aanleiding kan geven, om inlichtingen in te winnen omtrent de vraag, of de feiten, die in het request voorkomen, al dan niet waar zijn.

En inderdaad neemt men dat niet aan, dan loopt men gevaar, leden toe te laten, die niet wettig zijn gekozen; dan zal het in de magt zijn van ieder stembureau willekeurig leden, door die te verzwijgen, uit niet gepleegd te doen aanmerken. Wij zien dan ook niet in, waarom het niet tot de roeping der Commissie zou behooren, «zich in officiële aanraking te stellen met het Departement van Binnenlandsche Zaken» (Redevoering van den Heer GODEFROI in de zitting van 16 Junij).

Wij gelooven integendeel, dat dit vaak zeer wenschelijk is, omdat de Minister wel niet onkundig zal zijn (of althans behoort te zijn) van hetgeen in zaken als deze plaats had.

Volgens het proces-verbaal nu te *Steenwijk* opgemaakt waren in dat district 926 stemmen uitgebragt, waarvan 500 door den Heer VAN LENNEP werden verkregen. In een aan de Kamer gerigt request werd vermeld, dat in de gemeente *Vollenhove* de stembilletten waren bezorgd, als ware die gemeente in twee onderkiesdistricten *Stad* en *Ambt-Vollenhove* verdeeld, terwijl intusschen *Ambt* mede tot het onderkiesdistrict *Stad-Vollenhove* behoorde. Ten gevolge daarvan hadden, naar het schijnt, de kiezers van *Ambt-Vollenhove* afzonderlijk gestemd, en waren zij naar het stembureau van *Stad-Vollenhove* niet opgekomen, hetgeen zij, naar en voorzeker teregt, die van *Ambt-Vollenhove* geweigerd aan te nemen, vermits alleen een onderkiesdistrict *Stad-Vollenhove* bekend was. Die onregelmatigheid was niet alleen in het request vermeld, maar, volgens den Heer STORM VAN 'S GRAVESANDE, van algemeene bekendheid in de provincie *Overijssel*. De vraag was, welken invloed dit behoorde te hebben op de toelating van het gekozen lid. De Kamer besloot tot de toelating omdat, wat er ook waar mogt zijn van de gerugten, uit *officieuse* inlichtingen bleek, dat van de 79 kiezers van *Ambt-Vollenhove* slechts 49 hunne stemmen bij het onwettige bureau uitgebragt hadden; voegde men die 49 bij het uitgebragte getal (926), dan nog zou de Heer v. L., die 500 stemmen op zich vereenigde, de volstrekte meerderheid van stemmen hebben verkregen.

Wij meenen dit besluit voorbarig te mogen noemen; de kiezers van *Ambt-Vollenhove* waren in het denkbeeld gebragt, dat zij hunne stemmen daar konden uitbrengen; in die dwaling konden zij te eer verkeeren, omdat *Vollenhove* voor de verkiezing van leden der Provinciale Staten in twee onderkiesdistricten verdeeld was; en is het volkomen waar, dat zij uit de Staatscourant van 1850 *konden* weten, dat zij te *Stad-Vollenhove* moesten stemmen, maar het is niettemin zeer begrijpelijk, dat zij door de kennisgeving van den Burgemeester op den verkeerden weg waren gebragt.

Wij gelooven daarom, dat men bepaaldelijk had moeten onderzoeken, hoeveel kiezers hadden gestemd, en dat men niet op «officieuse» mededeelingen had moeten afgaan; hadden er 75 medegestemd, dan zou, dat getal gevoegd bij de andere 926 stemmen, de Heer v. L. de volstrekte meerderheid niet hebben verkregen.

Buitenland.

ENGELAND.

Met 68 tegen 63 stemmen is een amendement van den heer Gladstone aangenomen, betrekkelijk de zegelbelasting op de dagbladen, dat nagenoeg met eene afschaffing daarvan gelijk staat.

— Het parlement zal denkelijk, ten gevolge der Oostersche en andere zaken, niet voor Augustus of September aanst. uiteengaan.

— Van de Kaap de Goede Hoop heeft men berigten, dat de rust, althans voor het oogenblik, hersteld is. De nieuwe constitutie was door de volksplanters met veel vreugde ontvangen.

FRANKRIJK.

De keizer houdt zich thans met wapenschouwingen bezig en denkt ook naar het zuiden des Rijks te vertrekken. Men wil daaruit afleiden, dat de zaken in het Oosten tot geen uitbarsting zullen komen.

DUITSCHLAND.

Het tusschen Pruissen en Oostenrijk gesloten handelsverdrag van 19 Febr. jl. zal eerstdaags, door de verschillende daarbij betrokken regeringen worden afgekondigd. Bij het openen van de tol-onderhandelingen zal dit verdrag reeds in volle werking zijn. Naar men gist, zal de bijeenkomst der tolverbonds-gemagtigden niet langer dan twee maanden duren.

— Er worden maatregelen beraamd voor meerderen spoed en zekerheid in het brievenvervoer in Duitschland.

BELGIE.

De koning is naar het kamp van Beverloo vertrokken.

TURKIJE.

De *Times* heeft een telegraphisch berigt uit Weenen medegedeeld, volgens hetwelk een corps van 12,000 Russen den 25 te Jassy zou zijn binnen gerukt. Andere berigten betwijfelen de juistheid daarvan, ofschoon zij wel schijnen te bevestigen, dat Keizer Nicolaas, na het ontvangen van de weigering der Porte, op den 24 terstond bevel tot het overtrekken over den grens heeft gegeven.

De *Times* van den 8 Julij geeft dit laatste als zeker op en voegt er bij, dat men te Petersburg verwachtte dat van dit besluit onmiddellijk aan de Russische natie en de Vreemde Staten door een manifest kennis zou worden gegeven. „Daarin," zegt het blad, „zal de keizer zijne vreemde verklaring hernieuwen, dat deze aanval geene daad van oorlog en hij bereid is, den aantogt zijner troepen te doen staken, zoodra de Turksche regering hare beloning aan den dag legt om aan zijne vorderingen te voldoen. Indien dat de taal van dit staatsstuk is, hetwelk ons nog niet ter hand is gekomen, zal het alleen eene herhaling zijn van die verwarde en onzamenhangende voorstellen, welke in de Russische circulaire zijn vervat, die allerwege waar zij bekend is geworden zoo veel afkeuring heeft ondervonden. Maar al wil men alle vertrouwen stellen in de taal van de Russische regering, een vertrouwen dat keizer Nicolaas verlangt als man van eer en als een Vorst die begeert de rust van Europa te behouden, zoo zijn wij sedert eenigen tijd genoodzaakt, alleen aan de daden van dat Hof te hechten, en bij zijne woorden, waarin het de toevlugt heeft genomen, gansch en al opgehouden hare bedoelingen te verbergen. Onzes inziens heeft Rusland volstrekt niets gewonnen door zijne poging om Europa te verblinden. Lang voor dat een soldaat de Pruth kon overtrekken, waren de vloten der verbonden mogendheden aan den ingang der Dardanellen vereenigd; Turkije is zoo wel gewapend, als men verwachten kan, en geheel Europa heeft acht gegeven op den maatregel dien keizer Nicolaas geveld. De weg dien Rusland gevoerd, als het zegt, dat de aantogt zijner troepen niet als eene daad van oorlog moet beschouwd worden, maar alleen als een middel om onderwerping af te eischen, is eene nabootsing van eene der kunstgrepen, waarvan Napoleon zich bediende, om eene of andere zijner onverdedigbare handelingen te volvoeren. Toen zijne legers, in 1808, het Spaansche Schiereiland binnentogen, was dit, zoo werd ook toen gezegd, geene daad van oorlog, maar eene louter vriendschappelijke bezetting van het koningrijk. Op grond van dienzelfden regel kunnen de Franschen naar Brest of Turijn trekken, en al de wetten omtrent onafhankelijkheid van het grondgebied zouden op die wijze krachteloos worden. Doch in het tegenwoordig geval is er niet eenmaal de gewone veronderstelling van eenig voorwendsel. De intogt van de Russen in de vorstendommen is eenvoudig en alleen een middel van dwang, tegen de Porte aangewend, om haar te noodzaken zekere voorwaarden aan te nemen, welke zij bij herhaling heeft verworpen, en welke geheel Europa onbestaanbaar met haare onafhankelijkheid acht. De gewone oorlogsverrigtingen hebben geen ander doel noch strekking. Dat doel is immers om een onafhankelijken Staat, door geweldoefening, te noodzaken iets te doen, wat hij anders weigeren zou te doen. Maar de poging om eene gebied in een vreemd land voorwaarden op te leggen, tegen den wensch en wil van den Souverein, is volgens alle beginselen van volkenregt, eene daad van oorlog, en verdient de hoogste afkeuring, ten zij zoodanige daad door uitlating of eenige noodzakelijkheid, wanneer er geen ander middel van herstel overbleef, geregtvaardigd wordt.

„Men behoeft naauwelijks te zeggen, dat de Keizer hier niet in dit geval verkeerde. Met der daad zijn de stellers van de Russische circulaire en de schrijvers van het Petersburger dagblad bij het armhartige van de zaak, die zij voorstaan, er toe gebragt, een oud Fransch protocol van 1839 over de Grieksche zaken op te rakelen.

om te bewijzen, dat Frankrijk destijds heeft gevorderd en uitgeoefend eene soort van beschermheerschap over de R. Katholijke onderdanen der Porte, hetwelk het ten behoeve van het Grieksche koningrijk had opgegeven. Indien zulk een regt in 1830 bestond, waarom heeft Rusland er toen geene vergoeding voor verlangd? Waarom wachtte het tot April 1853, om met eene vordering te voorschijn te komen, welke het nu beweert dat in den aard van zijn geestelijk oppergezag gelegen is, en steunt op vroegere inwilligingen aan andere Staten? Dat zijn beweegredenen *ex post facto* opgedolven. Dat zijn pogingen, om eene zaak door allerlei soort middelen te steunen; maar zij zijn te onbeteekenend en te ongerijmd, dan dat dit de ware gronden der staatkunde van Keizer Nicolaas zouden kunnen zijn.

„De volgende stap, welken wij nu verwachten kunnen, is de intogt van het Russische leger in Moldavië. De breuk te Konstantinopel is reeds volkomen, daar zelfs de archieven van het Russische gezantschap weggevoerd zijn. Alles hangt nu af van de houding die de Porte aanneme, en de gebeurtenissen, die, vooral in de Zwarte zee, kunnen plaats hebben, alwaar de handels- en zeeregten van twee volken, die op het punt zijn elkander den oorlog aan te doen, zoo ligt in botsing kunnen raken. Onze eigene belangen en met der daad die van al de handeldrijvende volken van Europa, zijn zeer betrokken in al hetgeen de vaart op den Donau betreft, en, indien de Russen iets mogten doen, om dien gewigtigen handelsweg af te snijden, of om den vrijen uitvoer van koren uit de Donau-havens in de Vorstendommen te beletten, dan zou het vraagstuk van algemeen belang worden, en wel inzonderheid in het vooruitzigt van eenen oogst, die in sommige streken van het vasteland dreigt beneden het middelmatige te zullen blijven. Er is tot dus verre echter geen bewijs, dat de oorzaken, welke een groot getal schepen op den Donau hebben opgehouden, aan eenige bepaalde daad der Russische regering moeten worden geweten. Zonder twijfel, zoo als ook blijkt uit het antwoord van Lord John Russell, in het Lagerhuis, op eene door Dr. Layard deswege gedane vraag, is er een aantal koopvaarders, wel 300, zoo men zegt, buiten staat, de rivier uit te komen. Men verzekert, dat het vaarwater bij het kanaal van Sulina maar acht voet diep houdt. Maar er bestaat geene reden om niet te veronderstellen, dat in dit jaargetijde de Donau beneden zijn zomerpeil gevallen is, en het stoppen van den ingang door het laten zinken van steenen (zoo als men den Russen verweten heeft), zou een werk van ontzettend bezwaar zijn. Wij betwijfelen dan ook de geruchten, die hieromtrent zijn in omloop gebragt, ofschoon het zeer mogelijk is, dat de beweerde verstopping van den Donau-mond bij Sulina, een gevolg is van het verzuimen van de geschikte middelen om de aanslibbing aldaar te keer te gaan. Deze omstandigheid herinnert ons het buitengemeen belang dat er gelegen is, zoowel uit een handels- als uit een staatkundig oogpunt, om den anderen mond van den Donau te heropenen bij de kromming, welke de rivier bij Rassova naar de haven van Kutschendi maakt. De afstand bedraagt maar 30 mijlen, waarvan de helft nog door een bevaarbaar meer wordt ingenomen. Een kanaal [illegible] van [illegible] mijlen bezwarende riviervaart afsnijden, en den uitloop van den Donau verre buiten het bereik der Russische grenzen plaatsen; daardoor zou de handel met de Donau-vorstendommen merkelijk bevorderd worden; een handel, waarbij wij een zoo groot en steeds aangroeijend belang hebben. Daar deze vraagpunten nu eens zijn opgeworpen en die landen weer bepaaldelijk onder de aandacht van het westelijk Europa zijn gebragt, zullen wij ze niet uit het oog verliezen, tot dat hun toestand en hunne staatkundige regten op meer voldoende wijze geregeld zijn. De ondervinding heeft getoond, dat die vorstendommen en de naburige landen, welke koren uit andere Turksche havens afschepen, met goed gevolg met elkander graankweekend land kunnen mededingen. Zij zijn vrij van fiscale beperkingen en al wat zij noodig hebben, om snel in welvaart en beschaving toe te nemen, is vrede en handelsvrijheid. Onder deze voorwaarden zullen zij de graanschuur van Europa worden, en, indien Rusland eenigzins de hoop mogt gekoesterd hebben dat Engeland zich deze gewigtige zaak niet zou aantrekken, dan moet het voorbijgezien hebben de aanzienlijke aanvoeren, welke het alreeds uit die gewesten van Europa trekt, die aan geen der bezwaren onderworpen zijn, waardoor Rusland met zijne hooge tarieven de natuurlijke ontwikkeling van zijn eigen handel gefnuikt heeft. In dien vorm zal de eerste invloed van Ruslands intogt in Moldavië het eerst buiten af gevoeld worden, en daar de handelsgrootheid van Engeland zich derwijze ontwikkeld heeft, dat er betrekkingen van veelomvattend belang met verwijderde landen zijn opgekomen, kunnen wij niet dan met het uiterste leedwezen de verstoring gadeslaan, welke deze vorderingen van keizer Nicolaas alreeds in de handelsondernemingen van gansch Europa hebben gebragt."

Heviger nog dan in dit stuk is de *Times* in zijne bepaalde beoordeeling of liever veroordeeling van de bekende circulaire van graaf van Nesselrode en diens ultimatum, namens keizer Nicolaas, aan de Turksche regering gezonden, en door deze afgeslagen. Het blad meent dat de persoonlijke gevoelens van keizer Nicolaas gekrenkt zijn door den onverwachten tegenstand, dien hij uit Turkije en vooral, van de Britsch-Fransche zijde ontmoet, en dat hij zich daarom op eene hem ongewone wijs door hartstogt en verbittering laat medeslepen en verblinden, ofschoon het de rust van geheel de wereld, ja zijn eigen waar belang geldt.

Het Engelsch ministeriële Avondblad zeide in zijn n° van den 30 Junij: „Indien de keizer van Rusland, zoo als men verzekert, de hoop koestert, dat hij de eendragt van Frankrijk en Engeland nopens het Oostersche vraagstuk zal verbreken, dan zal hij zich zeer teleurgesteld vinden. Terwijl Perzië en de overige Oostersche staten, die rondom Turkije gelegen zijn, thans ongemeen eenstemmig en voor de Porte gunstig gezind blijken te zijn, blijven Frankrijk en Engeland vereenigd; zij zullen, naar wij gelooven, de stelling, die zij tegenover Rusland hebben ingenomen, niet opgeven, en Europa zal hen voorzeker als de ware voorstanders van den vrede beschouwen. Eenige Europesche mogendheden hebben zich tot dusverre onzijdig gehouden; doch de nadeelige invloed, dien de vrees voor een algemeenen oorlog op de handelsbelangen, ook van Duitschland uitoefent, moet, zoo niet te Weenen, althans te Berlijn, zwaar wegen. Ontmoet de Russische staatkunde, die de politieke regeling van Europa en den wereldhandel beiden met stoornis bedreigt, vastberaden tegenstand bij Frankrijk en Engeland, dan is het te verwachten, dat deze landen en die standen in de maatschappij, welke er het meeste belang bij hebben, dat de orde bewaard blijve, het raadzame er van zullen inzien, om zich met al hunnen invloed aan de zijde te scharen van Frankrijk en Engeland."

Wat nu het door den *Times* gemelde feit wegens den werkelijken overtogt van 12,000 Russen in Moldavië betreft, er zijn berigten, per telegraaf, uit Weenen van den 30 Junij, dus vijf dagen na het beweerde feit, die dit stellig tegenspreken. Men mag het er echter voor houden, dat hier eene vergissing plaats heeft, dat bedoeld is, het bevel tot den overtogt op den 25 uit Petersburg afgevaardigd.

Hier komen nu twee feiten in aanmerking, waarvan althans een op wijziging van dat besluit invloed kan uitoefenen.

Het eerste is de zending van den graaf Guilay, een der geachtste Oostenrijksche staatslieden naar Petersburg; om nog eene bemiddeling aan te bieden, welk aanbod min of meer door Rusland en de Porte beide zou zijn aangenomen.

Het andere feit is, dat het antwoord der Porte op Rusland voorgeslagen, hetwelk nog niet in zijn geheel bekend is, (doch meer en meer blijkt in zeer heusche en gematigde bewoordingen gesteld te zijn) verklaart, dat de *bezetting van de Donau-vorstendommen als eene oorlogsverklaring zou worden aangemerkt.*

Nu is het wel niet waarschijnlijk, dat keizer Nicolaas zich door die beschouwing van de Porte alleen, zal laten weerhouden, als hij aan den bemiddelenden invloed van Oostenrijk, waaraan zich ook Pruissen zou hebben aangesloten, geen gehoor geeft.

Men leest dan ook in een Londens blad, de *Press*, van den 2 Julij, dat de Keizer van Rusland, na het ontvangen van het berigt, dat de Porte het ultimatum verworpen had, aan de Fransche en Engelsche gezanten te Petersburg verklaard heeft, dat, al werd zelfs de geheele Russische vloot vernield, dit hem niet beletten zoude, Turkije binnen te rukken."

Aan den baron von Brunow, den Russischen gezant te Londen zou voorts, volgens genoemd blad, den voorloopigen last gezonden zijn, zich in zijne verhouding tot het *Foreign-Office* binnen de officieele grenzen te beperken, en alle bijzondere betrekking met lord Aberdeen af te breken, wiens handelingen in strijd werden beschouwd met zijne woorden.

Het is in de zitting van het Lagerhuis van Zaturdag, 2 Julij, dat lord John Russell, op eene deswege gedane vraag van den heer Layard, den beroemden oudheidkundige en parlementslid, heeft geantwoord, dat Hr. Mjs. regering geen berigt had ontvangen, dat de Russische overheden de voornaamste uitwatering van den Donau hadden gesloten, om de doorvaart van schepen te beletten.

De Fransche *Moniteur* logenstraft het berigt, dat Frankrijk 40,000 geweren aan de Porte zoude verkocht hebben. Men had alleen aan bijzondere personen vergunning verleend, om geweren aan Turkije te leveren. De Regering is in deze niet afgeweken van de gedragslijn, welke zij ook ten aanzien van andere bevriende mogendheden volgt.

De Parijsche beurs heeft, in de jongste dagen, onder den indruk van vele dezer berigten, en van den oorlogzuchtigen toon van sommige Fransche bladen, steeds achteruitgang ondervonden.

Onder de bladen, die zich daarbij op den voorgrond gesteld hebben, treft men vooral den *Constitutionnel* aan, wiens bekende heftige schrijver *Granier de Cassaquac* een vertoog over de Turksche zaak geleverd heeft, dat een diepen indruk heeft gemaakt.

Men leest daarin:

„Als eenmaal de Pruth is overgetrokken en als de Moldew-Wallachysche gewesten bezet zijn, onder welken vorm dan ook, moet men vragen, wat de noodwendige gevolgen van die volbragte feiten zullen zijn?

„Wij hebben het reeds gezegd, hoedanig men die bezetting ook inkleede, schijnt het gezond verstand van het algemeen toch wel te beseffen, dat daarin eene daad van aanval is gelegen, en bij gevolg eene reden tot gewapende tusschenkomst van de zijde der Staten, die de verdragen ernstig opvatten, en onder de eerste pligten der regeringen stellen, dat die geëerbiedigd worden.

„Maar wij gaan nog verder, en er bestaat onzes inziens eene veel krachtiger reden om, door alle mogelijke middelen, een spoedig einde te maken aan de beroering, welke in het Oosten en het westen, door de Russische staatkunde wordt voortgebragt; het is de noodzakelijkheid om aan de belangen van landbouw, fabrieken en handel van geheel Europa die rust en veiligheid te waarborgen, die de eerste voorwaarden voor den arbeid en het leven der volken zijn.

De schrijver doet, even als dezer dagen de Engelsche bladen, het hoog gewigt van den vrede voor de rustige ontwikkeling der volken uitkomen, en zegt, dat indien de bronnen van bestaan door slagen, door beproevingen der Voorzienigheid opdroogen, de mensch niet anders doen kan dan zwijgen en zich vernederen, maar dat het niet aangaat dat zoo groote belangen van de luimen eens enkelen, eens alleenheerschers op aarde afhangen; dat het lot, het leven, het brood van millioenen menschen niet moet afhangen van de staatkunde des Czaar of die al dan niet de grenzen wil overtrekken. Frankrijk en Engeland treden in dezen niet alleen als verdedigers van de verdragen, maar van de menschheid op, en zij zijn geroepen eerlang, — de Pruth moge worden overgetrokken of niet, — spoedig eene beslissing aan te brengen, welke voor goed aan deze onzekerheid van het Oosten een einde make. „Wij weten niet, zegt de schrijver, welke de gewigtige beslissing zij, die de twee groote mogendheden genomen hebben, welke in dezen door het behoud der orde vereenigd zijn; maar het gezond verstand zegt ons, dat de tegenwoordige toestand niet in het onbepaalde kan voortduren, en eene beslissende regeling is voor alle belangen te noodzakelijk, dan dat zij lang kunne achterwege blijven."

De schrijver waarschuwt voorts Griekenland, wil het niet ondankbaar tegen zijne beschermers en weldoeners zijn, en zijne ware belangen voorbijzien, zich behoedzaam bij dit alles te gedragen, en vooral niets [illegible] koste der Porte te ondernemen. Aan eene herstichting van het aloude Byzantijnsche Rijk moet het niet [illegible]ken; het heeft genoeg te doen, als het voor zijne eigene regeling en instandhouding zorgt. De Grieken [illegible] Konstantinopel zou gelijk staan met eene inzwelging van Turkije door de Russen, in afwachting dat deze [illegible] den Archipel verschenen. „De Russen achter de Donau-vorstendommen, zegt de schrijver, zijn al digt bij genoeg, men behoeft ze niet meer te doen naderen."

Het blad de *Assemblée Nationale* verkondigt zijnerzijds, dat de bezetting van de Vorstendommen niet noodwendig den oorlog moet ten gevolge hebben, maar dat zij toch, wat de Russische staatslieden er ook van zeggen, eene openbare verkrachting zou zijn van de verdragen en eene eerste inbreuk op de onschendbaarheid van het Turksche rijk, die plegtig door Europa is gewaarborgd. Daardoor zou gewettigd worden de tweede inbreuk, de doorvaart der vloten door de Dardanellen, en dan hing de vrede van de wereld met der daad van de meerdere of mindere behoedzaamheid van vloot- of legerhoofden af. Het blad hoopt nog, dat de matigheid in de raadplegingen der kabinetten zal voorzitten."

Binnenland.

's Gravenhage, 4 Julij.

Bij Koninklijk besluit van 29 Junij jl. is de kolonel, F. J. van Ghendt, van het wapen der infanterie in Oost-Indië, benoemd tot ridder der 4de kl. van de Militaire Willems-orde, en zulks ter zake van zijn gehouden gedrag bij de in 1851/52 in het Palembangsche plaats gehad hebbende krijsverrigtingen.

Z. M. heeft het vice-presidium van het collegie van regenten over het huis van arrest te Sneek opgedragen aan den heer Stavon ten Cate, lid van dat Collegie; en benoemd tot leden van dat collegie van regenten de heeren mr. J. H. de Sitter, regter in de arrondissements-regtbank te Sneek, en jhr. mr. [illegible] R. van Driel, regter plaatsvervanger bij dezelfde [illegible] betaalmeester aldaar.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger van het kantoor der in- en uitgaande regten te Keulen [illegible] J. J. H. Berdel, [illegible]

Z. M. heeft [illegible]

Eindhoven, Mr. J. Mauritsz Ganderheijden, thans kantonregter te Zalt-Bommel.

Te Dordrecht is tot lid van de Tweede Kamer gekozen, de Heer Mr. J. D. van der Poel, met 814 van de 1415 stemmen. De Heer Mr. P. L. Blussé van Oud-Alblas had 324 en de Heer Mr. G. A. de Raadt 195 stemmen bekomen.

Z. M. de Keizer van Oostenrijk heeft bij besluit van 16 Mei jl., den inspecteur van het loodswezen te Brouwershaven, den heer Penning Nieuwland benoemd tot ridder van de Frans-Josephsorde, en den commissaris van het loodswezen aldaar, den heer C. F. van Dierendonck, het gouden kruis van verdiensten geschonken, wegens de redding der manschap van het den 25 October op de Hollandsche kust verongelukte Oostenrijksche schip *Pegno d'Amicizia*. Voorts zijn aan de personen, die aan die redding hebben deel genomen, vereeringen in geld toegekend.

De Minister van Finantien, gelezen hebbende eene missive van een der heeren arrondissements-directeurs der directe belastingen enz., daarbij de vraag voorstellende, of de branders der 1ste klasse, die, overeenkomstig het Koninklijk besluit van den 29 Augustus 1823, n° 113, aanspraak hebben op eene korting van 4 per cent, voor het vervaardigen van gedistileerd, tot een gehalte van 25 graden of hooger daarenboven van hetzelfde gedistileerd mogen genieten de korting van 1 per cent, bedoeld bij het koninklijk besluit van den 4 Augustus 1848, n° 55, heeft bij resolutie van 27 Mei jl. n° 8, aan den heer arrondissements-directeur te kennen gegeven, dat de bedoelde branders slechts op eene korting aanspraak hebben, en dat derhalve, bij het toepassen der korting van 4 per cent van het bedrag daarvan moet worden afgetrokken de korting van 1 per cent, die van hetzelfde gedistileerd reeds is of tevens mogt worden verleend.

Wij vernemen van goederhand, dat tusschen het Indisch bestuur en den heer Cores de Vries eene nog al ernstige oneenigheid is ontstaan, over de uitvoering van de door dat bestuur met genoemden heer gesloten contracten.

Men meldt ons, dat het Indische bestuur van zijne zijde slechts flaauwelijk zou nakomen de verpligtingen, bij die contracten aan dat bestuur opgelegd; terwijl van den anderen kant met de meeste gestrengheid de poenaliteiten, in die contracten vastgesteld, op den heer Cores de Vries werden toegepast, zelfs in de gevallen, dat b. v. oorzaken, van den menschelijken wil onafhankelijk, zoo als storm, tegenwind of avarij, beletten, dat de schepen van den heer Cores de Vries op den bepaalden tijd aankomen.

Een en ander heeft te weeg gebragt, dat de heer Cores de Vries van Soerabaya naar Batavia is vertrokken, met het vaste besluit (aldus schrijft men ons), om, indien hij geen herstel van grieven kan erlangen en eene meer billijke toepassing der contracten van weerszijden, elke gemeenschap met het Indisch bestuur af te breken. (*Indiër*).

Eergister namiddag ten 4 ure is in de residentie de nieuwe haring aangebragt, waarvan onmiddellijk aan HH. MM. de Koning en de Koningin en aan HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik en Prins en Prinses Frederik de gewone geschenken zijn aangeboden.

Gisteren middag heeft er ten hove groote diner plaats gehad, waaraan HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik, benevens de groot-officieren van 's Konings Huis, deel namen. Gedurende den maaltijd werden er door het muzijkkorps van het regiment grenadiers en jagers muzijkstukken uitgevoerd.

Men verneemt, dat door Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden aan Burgemeesters en Wethouders dezer residentie is toegezonden eene som van *f* 400, ten behoeve der algemeene armen, en welke Z. K. H. verlangt dat onder de verschillende armbesturen zal worden verdeeld.

HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden hebben zich met Prinses *Maria* ll. Woensdag van Berlijn naar Stettin en van daar naar Swinemunde begeven. In laatstgenoemde haven was hun een Russisch Rijks-stoomschip wachtende, met hetwelk zij de reis naar Stokholm hebben voortgezet.

Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage hebben ter kennisse van de ingezetenen gebragt, dat ter noord-oostzijde van het stedelijk badhuis te Scheveningen een weg is aangelegd, ten einde met rijtuigen gemakkelijk naar het strand te kunnen komen, en dat die weg van nu af voor het publiek is opengesteld.

Woensdag en Vrijdag aanst. zullen, naar men verneemt, op den huize *Rusthoven*, onder Voorburg, door den heer Staatsraad, Commissaris des Konings in deze provincie, ter gelegenheid van de vergadering der Staten van dit gewest, aan derzelver leden en andere hooge autoriteiten, diners worden aangeboden.

Te Arnhem is den 1sten dezer, in den ouderdom van 67 jaren, overleden Z. Exc. H. A. de Hart gepensioneerd luitenant-generaal, buitengewoon adjudant van Z. M. den Koning, kommandeur van de Eiken Kroon, Ridder van de Militaire Willemsorde, 4e klasse, en van den Nederlandschen Leeuw.

Te Leyden is op den 2den tot Doctor in de beide regten gepromoveerd de heer A. E. Sichterman van de Brake, van Obergum (Groningen), na de publieke verdediging van eene dissertatie juridica inauguralis *nonnulles exhibens animadversiones de vestigiis juris antiqui in Codice Poenali etc.*, 1810 obviis.

Te Utrecht promoveerden op 1 Julij, de Heeren H. A. L. Hamelberg, van Zalt-Bommel, tot Docter in de regten met theses; A. F. de Lespinasse, van Hasselt en A. D. Reneman, van Almelo, tot Doctoren in de medicijnen, na de verdediging van hunne dissertatien *de usu chloridi formyli in acte obztetricia* en *de depressione et extractione cataractae inter se comparatis* en med. dr. F. C. van Opdorp, van Bergen-op-Zoom, tot doctor in de chirurgie, met questiones.

Op den 2den Julij promoveerden aldaar de Heeren: J. F. H. Wolters, van Maastricht, tot docter in de wijsbegeerte en letteren, na verdediging zijner dissertatie *Commentatio in Juvenalis satiram primam*; A. A. G. Noltenius, van Heemstede, tot docter in de regten, met theses en G. C. P. de Ruyter, van Utrecht, tot docter in de medicijnen, met eene dissertatie *de actione atropae Belladonae in Iridem*.

Men verneemt dat Mlle Rachel voornemens is, in deze residentie en andere voorname steden van Nederland eenige voorstellingen te geven. Deze beroemde *tragédienne* zal alhier in de stads-schouwburg, den 18den dezer, optreden in Racine's beroemde treurspel *Phèdre*. Het repertoire van Mlle Rachel bestaat voorts uit: *Andromaque*, *Horaces et Curiaces* en *Polyeucte*, treurspelen; *Adrienne Lecouvreur* en *Lady Tartuffe*, drama's; *le Moineau de Lesbie* en *Horace et Lydie* tooneelspelen.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer!

Met aandacht het ontwerp van wet [illegible] hebbende, doet de ondergeteekende hulde aan de regering, wegens de volledigheid van hetzelve, en meent, dat eene wet, wil ze volledig zijn, liever te veel dan te weinig moet bevatten. Zoo was het hem hoogst aangenaam, daarin zaken te lezen, waraaan niemand twijfelt, b. v. dat de geestelijke titulaturen noch ten opzigte van het wereldlijk gezag, noch ten opzigte van de andere kerkgenootschappen eenige aanspraak, rang of voorregt geven, als ook dat de ter aanwijzing van kerkelijk gebied gebruikte namen slechts als van kerkelijken aard moeten beschouwd worden, maar bovenal beviel het hem, dat de bedienaren der openbare godsdienst hun gewaad voor kerkelijke plegtigheden niet dan intra muros mogen dragen; daardoor toch zijn wij gerust gesteld tegen de overigens niet zeer waarschijnlijke «nationale ramp,» om de bisschoppen b. v. in groot kostuum langs 's heeren straten te zien kuijeren, en echter komt hem het ontwerp van wet nog niet volledig genoeg voor. Wanneer hij toch bedenkt, hoe zoo vele achtingswaardige bedienaren des goddelijken woords foltering en vervolging der protestanten, inquisitie en brandstapels hebben aangewezen als de gevolgen der bisschoppelijke hierarchie hier te lande, dan wordt het hem bang om het harte. Immers men kan niet onderstellen, dat genoemde leeraars van den stoel der waarheid willens en wetens onwaarheden verkondigd hebben en moet het er dus voor houden, dat zij ter goede trouw overtuigd waren van de gegrondheid van hun beweren, en derhalve is het te vreezen, dat zij, wanneer zij op den eenen of anderen schoonen zomeravond een wandeling gaan maken en toevallig eenen bisschop mogten ontmoeten, aanstonds op hem aan zullen vallen uit eene zeer natuurlijke en verschoonbare aandrift tot zelfverdediging; en wanneer dan de aangevallene op gelijke wijze repliceerde, zou daardoor een toestand geboren worden van jammer en ellende, — een toestand, met één woord, «dien geen vaderlander wenschen mag.» Hij neemt derhalve de vrijheid, bescheiden aan onze tegenwoordige zoo wijze regering, en die, behalve het beletten van de oprigting der brandstapels, reeds zooveel ten waarachtigen nutte van het vaderland gedaan heeft, in bedenking te geven, op art. 7 van genoemd ontwerp van wet de volgende ampliatie te maken: *«Het dragen van wandelstokken is aan «alle bedienaren der godsdienst van de onderscheidene kerk«genootschappen niet geoorloofd, dan met toestemming «van 's Konings Commissaris in de provincie, zullende «de policie naauwkeurig hebben acht te geven, dat ge«noemde stokken slechts tot steun van zwakke hoofden en «lendenen gebruikt en niet tot wapenen van aanval mis«bruikt worden.»*

Amsterdam, 3 Julij 1853. M.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 4 Julij 1853.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	62 15/16 a 63			
Dito Certificat.	3	76 ¼ 6[1]5/16	*Hope* 1798/1816	5	108⅞
Dito Dito	4	94½ 9/16	Dito 1828/1829	5	107¾
O. I. Leening.	4	9	Cert. 1831/1838	5	9
Amort. Syndic.	3½	93¾	Dito Dito	4½	100
Hand.-Maats.	4½	130	Dito *Hope*	4	93¾
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	91⅞
Certificaten.	2½		Dito dito 5e Ser.	4	9
D° *Rothschild*	2½	52⅜	Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	74½
Obligatiën	3	7	**Polen.**		
Spanje.			Obligatiën	4	88½
Nieuwe	1	22⅜ 5/16 ? ¼	**Oostenrijk.**		
Dito Buitenl.	3	48⅜			
D° Binnenl. ⁰/₀.	3	42⅛ 5/16 ⅛			
Bew. Sp. Com.		6 13/16 15/16	Metalliek	5	80⅞ 81⅛
Amort. Schuld.		[1]3/16	Dito bet. Amst.	5	94
Portugal.			Dito letter B.	5	94
Londen	5	35⅞	Dito 1847	2½	42
Dito dito.	4	36	[illegible] 1852	2½	41 13/16 ⅞

Ned. Haarlemmerm. 5 pct. 1; Aand. Rijn-Spoorw. 4½ pct., 1; Aand. Holl. Spoorw., 8; Weldadigheid 4 pct., 88 1/16; Ned. Bank, 1; Belgie 4½ pct., 5; Rusl. Cert. te Hamb. 5 pct. 1; Polen Loten fl. 600 *f* 1; Dito Loten 250 fl. *f* 1; Oostenr. Ween. B 5 pct., 8; Dito 4 pct. 7; Napels. Cert. bij *L.* en *R.* 5 pct. 9; Sard. bij Hambro 5 pc. 9; Denem. dito 5 pc. 1; Braz. bij Roths. p. s. 500 5 pct. 98½; Dito te Lond. 1843 5 pc. 1; Louisiana bij Hope et C. 5 pc. 1; Mexic. te Londen 3 pc. 26⅝; Dito Oob. 26 9/16, 11/16; Gren. te Lond. p. s. 100 2½ pc., 2; Dito Onb. 21⅝; Dito Uitg. 1. Venez 3½, 3. Dito Uitg. 1, 1. Peru 4½, 8. Grieken te Londen 5, 8½.

Zoo Binnenl. als Buitenl. effecten werden heden over het geheel door verkooporders, welke in beide soorten werden bewerkstelligt tot verminderde prijzen verhandeld. Van eerstgenoemden geld dit inzonderheid 3%, en 4% en van de laatste, Spaansche, Oostenrijksche, Russen en Mexicanen.

Laatste Berigt.

Van Konstantinopel wordt van 20 Junij geschreven, dat het Nederl. oorlogsstoomschip Soembing, de 16den aldaar aangekomen, den 17den weder vertrokken was met den kanselier der Nederl. legatie, om aan de autoriteiten te [illegible] zijn aan den moord en roof, eenigen tijd geleden op een Ned. schip gepleegd. Men hoopt, dat de Grieksche regering ditmaal de schuldigen zal straffen en hen niet als anders gewoonlijk geschiedt het ontvlugten zal gemakkelijk maken. De Soembing zal na den terugkeer van deze zending, te Konstantinopel gestationeerd blijven.

Per Telegraaph.

WEENEN, 3 Julij. De *Oest. Corresp.* verklaart het berigt, als zouden de Russen hun intogt in de Donau-vorstendommen reeds hebben bewerkstelligd, voor ongegrond.

BERLIJN, 4 Julij. Er is een Russisch manifest verschenen, gedagteekend van den 26 Junij. Daarin geeft de keizer van Rusland zijn besluit te kennen tot bezetting der Donau-vorstendommen. Den 27 Junij zijn de noodige bevelen aan de Russische legers gegeven, om zich over de Pruth en den Donau te begeven.

Het berigt wordt bevestigd, dat commissarissen te Jassy zijn aangekomen, om de kantonnementen voor te bereiden.

BRUSSEL, 4 Julij. De *Indépendance* bevat heden eene nota, waarin bepaaldelijk wordt gezegd, dat Engeland de bezetting der Donau-Vorstendommen noch beschouwt als een *casus belli*, noch als eene reden om de Dardanellen te passeren.

Voorts deelt het blad den tekst der nota van Reschid-Pacha mede. Daarin wordt de bezetting der Donau-Vorstendommen mede niet als een *casus belli* beschouwd. Reschid-Pacha zegt slechts, dat hij niet zoude weten, welke houding aan te nemen, wanneer Rusland tot de bezetting overging en aldus zoo zeer in strijd handelde met hetgeen van eene bevriende mogendheid te wachten is.

Brieven uit Weenen deelen voorts mede, dat de zending van graaf Giulay door Rusland en Turkije erkend is.

Bij JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.